

МАЙНЕРСЬКА ЮНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ 70 МІЛІОНІВ НА ФОНД ДОБРОБУТУ

Майнерська юнія вийшла з домаганням, щоб підприємці наклали на себе податок у висоті 7 відсотків від виплачуваних платень і щоб ці гроші вложили до фонду здоров'я й добробуту для майнерів. Тому, що платні для вуглекопів досягають загальної суми одного біліона доларів, то ця доплата винесла б 70 мільонів доларів річно. Зате юнія відступає від свого домагання, щоб накладати на кожну випродувану тону вугілля по 10 центів на цей фонд. Від себе власники копалин згодні дати вуглекопам платню за надчас по чотирьох святах, а ця платня винесла б три мільони дол. Ця оферта зрушила з місця застій у переговорах між обома сторонами.

ПЛЯНУЮТЬ ЗАБОРОНУ СТАВИТИ КОМУНО-СОЦІАЛІСТІВ ДО ПРОВІДУ В ЮНІІ.

На третій що-дворічній конвенції юнії сталевих робітників, приналежної до Конгресу Промислових Організацій — СІО — уряд юнії приготував плян, щоб до провуду в юнії не допустити ні комуїстів ні соціялістів. Конвенція збирається в Атлантик Сіті в середу. Голова юнії Филип Морей має вийти з важною промовою проти комуїстичних застій в юніях. Він розпочав офензиву проти комуїзму минулого тижня на конвенції Амалгамейтед Клотинг Боркерс оф Америка.

ПОРУЧАЮТЬ 22 ЦЕНТИ ПІДВИШКИ ДЛЯ ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ.

Комісія для Устійнення Фактів, покликана до життя президентом Труманом, вийшла з пропозицією, щоб робітникам на корабельних доках дати підвишку по 22 центи на годину. Це є на 13 центів нижче ніж щого домагається юнія докових робітників під провудом Герія Бріджеса на західнім побережжю.

ПАНІ РУЗВЕЛТ ДОМАГАЄТЬСЯ ТВЕРДОСТІ СУПРОТИ СОВЕТІВ.

Пані Еліно́р Рузвельт, жінка небіжчика президента, на зібранні Американського Товариства Книгопродавців виголосила промову, а в ній висловила такі погляди на відношення американців і росіян: Росіяни думають, що ми, американці, не маємо своїх переконань і тому мусимо завжди уступити перед їхніми настирливими домаганнями. Коли американці йдуть на компроміс, росіяни думають, що ми слабкі й тому уступаємо. Росіяни не розуміють, що значить опозиція, бо вони зміцня ліквідують всіх протівників. Вони мусять навчитися, що люди можуть мати протівну думку, але це не значить, що вони вже підіймають революцію.

ГАЗЕТЯРІ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІДБУДОВИ НІМЕЧЧИНІ.

„Коли ми не поставимо Німеччину на її ноги, то советська смуга впливів досягне Англійського каналу. Щоби недопустити до Третьої Світової Війни, найліпше поставити Європу знову на її власні ноги” — оце зміст промови Гарднера Ковлеса, який щойно вернувся з американської окупаційної полоси в Німеччині разом цілою групою видавців газет і публіцистів. Він промовляв в цьому напрямку на зібранні організації публіцистів в готелю Валдорф Асторія в Нью Йорку. Ковлес домагається скасувати постанови Потсдамської конференції, в якій поділено Німеччину на чотири окремі зони з іншою адміністрацією. На його думку Німеччину треба економічно назад злучити і трактувати її як цілість. Він каже, що Німеччина так знищена, що треба кількох поколінь, щоб вона могла віджити. Про відносини до Росії Ковлес сказав, що вони критичні в цілій Європі. Росія запанувала над урядами в Польщі, Угорщині, Румунії, Болгарії, Югославії й почасти в Австрії. Колиб перевести вільні вибори в цій околиці, то більшовики не дістали б навіть 10% голосів, думає Ковлес. Там де були советські війська, цивільне населення застрашене на смерть.

ПАЛАТА ПРОДОВЖИЛА ПОБІР РЕКРУТА.

Палата репрезентантів 280 голосами проти 84 прийняла резолюцію за продовження поборового закону до 1 липня, але додала поправки до сенатської ухвали, щоб звільнити від покликування до війська молодь у віці в 18 і 19 літ.

3,000 НОВИХ ЛЕТУНСЬКИХ МАЙДАНІВ.

Президент Труман підписав закон, який передбачує нових 3,000 летунських майданів у Злучених Державах в додатку до вже існуючих. Уряд має право вжити \$500,000,000 впродовж найближчих шістьох літ для розбудови цих майданів.

Жіноча платформа для рівноправності з мужчинами в цілому світі

Після двотижневих нарад підкомітету Організації Об'єднаних Держав загальна жіноча підкомісія виробила платформу з домаганням „рівних прав з мужчинами у всіх ділянках людської праці”. Ця платформа має ще піти до затвердження Комісії Прав Людини, якої головою є пані Еліно́р Рузвельт. Після прийняття в цій комісії піде платформа до нарад Економічної і Суспільної Комісії 25. травня, а щойно тоді вона буде дредложена повній Асамблеї, яка збирається в вересні. — Водночас рада Комісія Прав Людини, в якій обговорювано домагання, щоб права людини можна було випроцесувати в судах.

ЗВІТ ГУВЕРА НЕ ПЕРЕДБАЧУЄ ПОТРЕБИ ПАЙКУВАННЯ.

Спеціальний дорадник президента Трумана в справі голодової акції в цілому світі, Герберт Гувер, повернувся з подорожі до Європи й Азії і виготовив звіт із міжнародного за потребування харчів для злагодження наближаючого голоду. У звіті нема згадки про konieczність заведення пайкування харчів у Злучених Державах, коли переведеться нормальну кампанію за ошадність в уживанні харчових продуктів. — З Білого Дому появилася оповістка, що впродовж двох тижнів Герберт Гувер виїде до країв Південної Америки, щоб там ще зробити перегляд, кільки харчових припасів можнаб дістати для ратування голодних.

Зате урядуючий секретар стейту Дін Ачесон сказав у своїй промові на зібранні Американських Жіночих Організацій Для Реабілітації в Нью Йорку, що мало є виглядів на виключення світового голоду впродовж найближчих п'яти літ. Навіть не можна надіятися, щоб світ скоро вернувся до такої життєвої стопи, яка панувала перед війною.

БРАЗИЛІЯ ПРОПОНУЄ ЗЛУКУ ВСІХ АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ ПРОТИ СОВЕТІВ.

Бразилійський міністер закордонних відносин Хоаво Невес да Фонтура оприлюднив пропозицію, щоб Злучені Держави, Бразилія і інші американські держави дійшли до повної згоди для оборони проти Росії. В тій цілі Злучені Держави, на думку Фонтури, повинні погодитися з урядом Перона в Аргентині. Фонтура твердить, що Росія є під пору найбільшою небезпеккою світа. Інтересне, що цей погляд висловив міністер саме в моменті, коли до Бразилії прибув новий советський амбасадор, Яків Суріц.

Фонтура сказав це в розмові з кореспондентами. Він теж виявив пляни, що про цю справу він буде говорити з президентом Труманом у Вашингтоні, куди він вибирається незабаром. Він хоче заоферувати своє посередництво між Злученими Державами й Аргентиною.

Злучені Держави пропонують провірення розброєння Німеччини

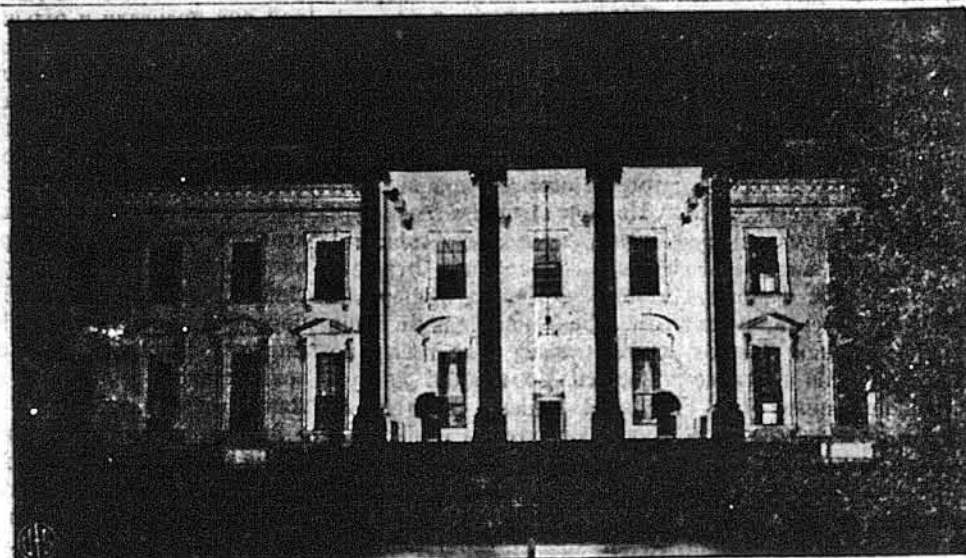
Як секретар стейту Джеймс Ф. Бірнс запропонував на нарадах міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг, щоби ці потуги заключили 25-літній договір в справі контролі над розброєнням Німеччини, то Совети тому спротивились. Казали, що це викрут, та що важніше сконтролювати, як стоїть справа з теперішнім розброєнням. Це властиво відносилось до американської та британської зони, яким закидають Совети, що там розброєння не є як слід переведене. Отже тепер Бірнс запропонував від імені Злучених Держав, щоби негайно провірити стан розброєння у всіх чотирьох зонах. Значить, що не тільки в американській, британській й французькій, але і в советській. Тепер дуже цікаво, як поставляться Совети до цього пропозиції, бо дехто твердить, що саме в советській зоні розброєно Німеччину ще найменше.

НАКАЗАНО ЗНИЩИТИ НАЦІСТІВСЬКІ КНИЖКИ І ВОЄННІ П'ЯМЯТНИКИ.

Американські кореспонденти звідомляють з Берліна, що Координаційна Рада Альянтського Мілітарного Управління видала приказ, щоби до 1. січня знищити в Німеччині всі німецькі й нацистівські воєнні пам'ятники, а теж і книжки, що звеличують нацизм і мілітаризм. Припускають, що книжки спалять. Кореспонденти, як це почули, почали питати ближче про це мисс Вівієн Кас, що знає ці справи. Вона сказала, що американський представник, ген. Роберт В. Гарпер, дав на це згоду, хоч спочатку був спротив проти цього зарядження, який вважали непрактичним. Як цей розпорядок буде виконаний, казала вона, буде залежати від інтерпретації військових командантів у поодиноких зонах. Іде про вилічнення німецького мілітаризму і нацизму. На це кореспонденти казали, що як в Бостоні заборонили деякі книжки, то тим тільки причинились до їх поширення. Казали, що „Майн Кампф” Гітлера може дістатись до Німеччини з інших країв, де ту книжку продають. Мисс Кас ще потвердила на їх запит, що можуть бути знищені й економічні книжки, що покликуються на цитати з нацистівської літератури, а теж і такі як „Капітал” Маркса. Книжки, що звеличують мілітаризм інших країв, будуть допущені до бібліотек університетів, але студенти не будуть могли покликуватись у таких справах на німецькі мілітаристичні джерела. Кажуть, що цей розпорядок відноситься до книжок, яких число сягає біліонів. Мисс Кас ще сказала на запит, що в принципі це є те саме, що палення книжок у нацистів, але обороняла теперішню акцію як конечну для вилікування німецької ментальності від мілітаристичного духа.

ЗАТРИМАЛИ КОРАБЕЛЬ З 1,800 ЖИДІВСЬКИМИ ВТІКАЧАМИ.

Бритійська морська патруля повідомила британську владу в Гаїфі, що їде до Палестини малий румунський корабель, що везе 1,800 нелегальних жидівських емігрантів, що хочуть дістатись з Румунії до Палестини. Це жидівські втікачі з різних країв. Бритійці затримали цей корабель на морі й везуть його до Гаїфи.

БІЛИЙ ДІМ ЗНОВ ОСВІЧЕНИЙ.—Вугільний страйк дався відчутти навіть і в Білому Домі. Останніми днями був він мало що освічений і пригадував радше воєнні ніж мирні часи. Це наслідок того, що заряджено щадження електричної сили.

СОВЕТИ ПРОТИ „ОДНОСТОРОННИХ РІШЕНЬ” АНГЛІЇ ТА АМЕРИКИ

Московське радіо, як звідомляє Асошіейтед Прес з Лондону, заговорило про потребу „справжньої міжнародної кооперації”. У зв'язку з тим дає до зрозуміння, що на нарадах міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг у Парижі є спроби вирішувати односторонно. З тим, кажеться далі, Совети не погодяться, а ті спроби засуджені на невдачу. Борис Ісаков, радіовий советський коментатор, казав, що дехто приписує советській впертості ті труднощі, з якими зустрічаються наради в Парижі. Та, казав Ісаков, деякі люди надіються, що Советський Союз прийме без спротиву все, що тільки буде піднесене збоку англійських та американських делегацій.

П'ЯТНУЮТЬ АНГЛІЮ ЗА НІМЕЧЧИНУ.

Советський радіовий коментатор І. Лінецький обвинувачував Британію в цьому, що вона не придержується в британській зоні в Німеччині „принципів денацифікації й демобілізації”. На доказ цього цитував ньюйорський часопис „PM”, відомий зо свого про-большевизького наставлення.

ФРАНЦУЗИ РЕАЛЬНІ ПОЛІТИКИ.

Американські кореспонденти, що звідомляють з нарад міністрів великих потуг у Парижі, підкреслюють що французьке міністерство закордонних справ приходить щораз більше до впливу, бо часто пропонує у складних справах таку розв'язку, що її всі приймають. Наприклад сталося таке в справі розмежування Італії й Югославії щодо території, що притикає до пристані Триєсту. Отже міністри заграничних справ Британії та Злучених Держав, Бевин та Бірнс, дали згоду на французьке пропозиція, щоби відступити Югославії полудневу і полуднево-західну Істрію, де знаходиться славна пристань Пулі. Принято теж французьке пропозиція в справі Лібії, яка мала би бути адміністрована Італією, а тростісом мали би бути Об'єднані Держави.

МОЛОТОВ НЕ УСТУПАЄ ЩОДО ТРІЕСТУ.

Хоч Злучені Держави відступили від етнічного принципу і згодились на те, щоби Югославія дістала Істрію з Полею, то й це не вдовольило Вячеслава Молотова. Він далі не годиться на прилучення Триєсту до Італії й каже, що Югославія була у війні союзником і повинна бути за те винагороджена і дістати Триєст. Наразі ніхто не бачить виходу з цієї ситуації, бо Злучені Держави та Англія є проти цього.

ЗРЕЗИГНУВАВ З АФРИКАНСЬКИХ КОЛЬОНІЙ.

Молотов уже не висуває советських претензій до італійських кольоній в Африці. Було відоме, що Совети висували те домагання головно на те, щоби було чим торгувати.

В КИТАЮ ДАЛІ БОРОТЬБА.

Хоч китайські комуїсти зобов'язались до завішення зброї, то так не є. Доказом цього хочби це, що комуїстична армія, як звідомляють, окружає такі міста як Пайпінг та Тієнцін. Уступаючи китайський генерал Го, що був начальником штабу китайської націоналістичної армії, каже, що комуїсти зачинають нову цивільну війну, в яку втягають советську Росію.

ПОВІСЯТЬ 58 НІМЦІВ.

Американський військовий суд в Дахав, в Німеччині, засудив на смерть через повішення 58 осіб, що були заняті в адміністрації концентраційного табору в Мавтгаузен, а яким доказано, як вони тортували і переслідували в'язнів. Август Айгубер, главлітер Горішньо-Дунайської Округи, прийняв присуд без найменшого схвилювання. Зате інші плакали і вміливали. Між мученими та спаленими в цьому таборі був теж і Джозеф Мортон, кореспондент Асошіейтед Прес, а теж були американські та британські офіцери.

ЯПОНІЯ БЕЗ МІНІСТЕРСТВА.

Перші демократичні вибори вже відбулись в Японії. Є вже вибрані послы, а в дні 16. травня має зачаті радити новий парламент. Та не можна ніяк склеїти міністерського кабінету.

ПЛЯН ДЛЯ ІНДІЇ.

Наради довкола стола в справі незалежності Індії розбились. Проте британська міністерська місія далі працює і за кілька днів пропозити свій плян в справі тимчасового уряду Індії та шляху, по якому треба би її зупинити, щоби дійти до незалежності.

„НЕШАСНИЙ ПОМИСЛ”.

Асошіейтед Прес звідомляє з Брюсселю, що Фредерік Жоліо-Кюрі, голова Французької Комісії для розсліду атомової енергії, заявив, що спроба Злучених Держав досліджувати атомову енергію на Біккіні, бомбардууючи кораблі, є „нешасним помислом і кепським прикладом для світа”. Казав, що волів би, щоби була спроба „виинробування атомової енергії для мирного світа”.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі”?

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік		One year	
На пів року		Six months	
На три місяці		Three months	
В Україні		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік		One year	
На пів року		Six months	
На три місяці		Three months	
Число з суботи (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік		One year	
На пів року		Six months	

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕМА „ФЮРЕРА“, АЛЕ Є „ГЕНЕРАЛІССІМУС“!

Статті, що їх можна було вчитати в американській пресі знагоди першої річниці альянтської перемоги над Гітлером, навіяні сумом і тривогою за будучину світа, а в першу чергу Європи. Чому-ж це так? Преп'я Гітлера нема, а найвищі нацистські верховоди незабаром повиснуть. Гітлерівська тиранія знищена. Німецька мілітарна сила розбита до такого ступня, що з неї й сліду нема. Виходило, що німецької агресії уже нікому не лякати. Навіть і тоді, коли ще залишилися в Німеччині певні елементи, пересякнуті нацистським фанатизмом, німецькою лже-наукою про німецьку расову вищість, чи змаганням до здобуття життєвого простору для німців. Усе це, включно з наступом на Схід, було тісно пов'язане з пруськими юнкрами і німецькою мілітарною силою. А це пропало, розбилось, розлетілось. Знов Гестапо, при якого помічці це все держалось купи, зістало здемаковане й зліквідоване та покрило найбільшою ганьбою не тільки Фюрера і нацистський режим, але й цілий німецький нарід. Німеччина як мілітарна сила це труп, який моглиб оживити тільки одні Альянти, а преп'я годі аж таке припускати в дні перемоги над нацистським варварством. Тому звідки береться сум, чому тривога? Чому стільки побоювань, що в часі, коли не загоїлись ще рани Другої Світової Війни, дехто говорить про мир у світі в такий спосіб, якби вже туй-туй мала вбухнути нова війна?

Отже діється це просто тому, що по році розгрому Фюрера в Європі нема миру, а є тільки голод і нужда та повно нового заколоту, спричиненого новими агресіями; що по перемозі демократичних ідеалів над нацистським варварством, мається до діла з комуністичним варварством; що по ліквідації німецького Гестапо граєть советське НКВД; що нацистський терор заступає терор комуністичний.

Іншими словами: Нема Гітлера, але остав Сталін. Бо це ніяка зміна, що маємо до діла з Сталіном — генераліссімумом, а не, як передше, з Сталіном — вождом, коли Гітлер був Фюрером. Сталін позбувся у Советах вождівської назви, як побачив сумний кінець вождя — Гітлера в Німеччині. І може позбутись назви генераліссімуму, як побачив би сумний кінець генераліссімуму — Франка в Іспанії. Та яка зміна не наступила, Сталін був, є і буде Сталіном, а сталінський режим таким самим варварським як і нацистський. А що той режим не тільки дусить далі ті народи, що терпіли від нього і давніше, а ще поширився по перемозі Альянтів над Гітлером на многі інші краї і народи в Європі, то як може не грядити на це з сумом і тривогою демократично думаючий і відчувачий світ? Таж це ясне, що генераліссімум Сталін іде слідами Фюрера Гітлера на міжнароднім полі й вживає його метод. Тому саме, хто цюмо приглядається, питає себе: Куди і до чого це заведе?

ЗВІТ З ЕВРОПИ

Від покінчення війни в Європі важко американцями визнати, що справді діється в Європі й чи Європа має якусь одноціліну думку в справі своєї будучини. Тому треба вважати за влучну думку Волтера Липмана, звісного коломніста передових щоденників, що треба поїхати до Європи, як хочеться дістати інформації про цю частину світу з першої руки. Липман студіював положення в Європі більше ніж місяць і по своїм повороти подає свої спостереження. Він зазначає, що не мав часу обсервувати рух мас і тому не буде передавати поміччів із поведінки чи настрою мас. З цього виходило, що Липман відбував конференції з провідними державними особами та з дипломатами і на підставі таких відомостей передає „Звіт з Європи“, як це він назвав свою першу статтю, оприлюднену в початках травня. Досі появилися три такі звіти, а не видні їм кінця. Тому треба зібрати коротко ці вісті, які він досі оприлюднив, щоб хоч у приближенні наїти підклад до розв'язки подій, які можуть швидко по собі наступати.

„Найважливішим, до чого я прийшов, є неоспоримий висновок, що всі європейські уряди, всі партії і всі провідні люди поведуться так, начеб вони мали перед собою нову війну. Є між ними такі, що бояться війни; є такі, що хочуть її; є й такі, що думають, що війна неминуча, але є такі, які думають, що війну можна відвернути. Однак між цими, які вирішують європейську політику кінцевий рахунок такий, що може прийти до нової війни і тому вони мусять так поводитися, як би третя війна надходила. Одні американці поведуться інакше, але вони знаходяться в спеціальнім положенні“.

Такий є вступ Липмана до його „Звіту з Європи“.

Після того автор швидко переповідає причини такого закінчення. Каже, що вже минуло рік, а ще нема мирової конференції, ба навіть нема німецької справи на деннім порядку різних міжнародних нарад. Вглядає, що мирової конференції нема ще між іншими й тому, що між росіянами й англійцями йде приготування, щоб німців ужити по своїм боці в будучій війні. Отже англійці хотілиб використати їх проти Советів, а Совети проти західних демократій.

Коли вийти з цієї точки, легко зрозуміти, чому Совети не хочуть заборитися з Австрією чи з Балкану; чому не хочуть вийти з цієї долини Дунаю і чому британці так заважають околиці Середземного моря та Близького Сходу. Так само не легко перекопати росіян, щоб вони забралися з Тихого океану або з

Азії, чи хоч би із Східної Європи.

Колиб мало прийти до війни, то для неї вже є готова лінія, а це та лінія, яку визначили Три Потуги, котрі вели війну проти Німеччини. Цю лінію встановили потуги, заки мали покінчити війну в Німеччині. Вона йде від Балтики, через Берлін до Триєсту. Колиб перемога над Німеччиною була йде від Балтики, через Берлін до Триєсту. Колиб перемога над Німеччиною була йде від Балтики, через Берлін до Триєсту. Колиб перемога над Німеччиною була йде від Балтики, через Берлін до Триєсту.

Щоби не дозволити Німеччині прийти до сили при помочі відновлення одного центрального уряду, Липман радить поділити Німеччину на цілу низку малих держав, які малиб лише спільну господарку, а всі інші справи булиб наладувані окремо в кожній малій німецькій державі. Одне це лише плян Липмана, який, як він каже, мабуть прийме Америка.

Не зважаючи на ці непорозуміння між Великими Потугами, пише Липман, в Європі дається вже відчувати сила недавньо знищених держав і націй. Це тому, що всі три переможні армії, які йшли проти Німеччини, не були європейськими арміями, а тепер починають підносити голову місцеві сили, з якими переможні Три Потуги мусять рахуватися.

Найцікавіше це, що навіть європейські комуністичні партії не спускають очей з Москви — твердить Липман. Просто тому, що Москва це імперія, а імперії не легко наладувати різні противенства, привязані до місцевих відносин. Так наприклад не легко погодити німецьких комуністів з французькими, бо французькі хочуть розбити Німеччину і загартувати західні німецькі провінції. Таксамо не вдається погодити спірного питання про Триєст між італійськими і югославськими комуністами, або польськими і чеськими комуністами з Тешин, або австрійськими і італійськими з Тиролу. Значить, що навіть комунізм не є всесильний супроти національних почувань і тому Совети мусять залишатися раз до німецьких, другий раз до французьких комуністів, щоб наладувати спірні граничні питання, зовсім так само, як це робить англійський прем'єр з гіндусами і мусульманами, або з арабами й жидками.

Звернувши увагу на ці питання, які досі мало хто відважився так відверто піднімати, Липман твердить, що лінія Балтик-Берлін-Триєст може бути проломана самими європейськими націями, коли стримається сила держав, які змагаються до „превенційної війни“, тобто такої, яка малаб не допустити до загальної війни.

Колиж би прийшло до отой Третьої Війни, про котру загально говорять, тоді на європейському континенті прийде до такої нутрішньої різниці й анархії, що Три Потуги не будуть знати, хто їх ворог, а хто союзник.

Ось міркування Липмана. Якраз оце кінцеве його закінчення може стати причиною, що великі потуги придумують якийсь трік, щоб відложити цей страшний конфлікт.

ЧИ КВІЗЛІНГИ?

(Надіслане до „Свободи“ з Європи.)

„Робота“, а правдивіше говорю, українсько-канадійських і американських комуністичних заборонців досягає, аж до нас збігів у Європу. Чуємо бо ми, їх шалений рев: „ні одної людини в Україні, ні одної людини в Україні“ — цебто для тих осіб, що волею чи неволею опинилися поза межами рідного краю, отже на чужій землі, часто-густо в прямій розумінні — на землі, без жадного приритулку, без праці, без хліба, без даху над головою.

Це оттаких людей, комуністичні заборонці з українських роду „величають“ „квізлінгами“. І то за те тільки, що ці нещасні збігів не хочуть вернутися на „родину“, до „батька“ Сталіна, щоб той, як правдивий різник, засукавши рукава, давньо вже „забриванку“ українською кров'ю сорочки, взявши до рук катівський „тапор“ — постинав би їм голови, або загнав би в невиласні сибірські тундри тільки за те, що вони, розуміючи, що то таке демократія, а що воно „демократія“, воліють схилитися до першої, жити з нею в парі, а ніж „сусідувати“ з другою, бути її вічним рабом-каторжанином.

Писано на цю тему й з приводу цих питань і в пресі ЗДА і в канадійській дуже багато. Не обійшла мовчки цього болючого питання й преса Європи. Більш того, це питання не лише преса дебатувала, його вже розглядають з усіх боків і в різних розмірах і профілях, і в конгресах, і в Палатах, і в нарадах, і зідзас тощо. Здавалось би, що не лише всякий будь-який розумний людина, а впрост найдурнішому з дурнів повинно було вже стати зрозумілим, що собою являють сьогоднішні скитальці, збігів з рідного краю, а зокрема ті, що походять з чи не найбільш знедоленого краю, з

Звернувши увагу на ці питання, які досі мало хто відважився так відверто піднімати, Липман твердить, що лінія Балтик-Берлін-Триєст може бути проломана самими європейськими націями, коли стримається сила держав, які змагаються до „превенційної війни“, тобто такої, яка малаб не допустити до загальної війни.

Колиж би прийшло до отой Третьої Війни, про котру загально говорять, тоді на європейському континенті прийде до такої нутрішньої різниці й анархії, що Три Потуги не будуть знати, хто їх ворог, а хто союзник.

Ось міркування Липмана. Якраз оце кінцеве його закінчення може стати причиною, що великі потуги придумують якийсь трік, щоб відложити цей страшний конфлікт.

Звернувши увагу на ці питання, які досі мало хто відважився так відверто піднімати, Липман твердить, що лінія Балтик-Берлін-Триєст може бути проломана самими європейськими націями, коли стримається сила держав, які змагаються до „превенційної війни“, тобто такої, яка малаб не допустити до загальної війни.

України. А відтак, чи справді такі вони є квізлінги, чи хоч подібні до цього.

Здавалось би, кажемо, однак не так воно є. Комуністичні ступайки в Канаді суцільні, як і в ЗДА, рішуче противляться визнати, що українські скитальці такі скитальці, а не квізлінги. Вони не хочуть зрозуміти того, що людина, яка опинилась на вигнанні, не лише не співпрацювала з німецькими фашистами, а навпаки, саботувала, працюючи на примусових роботах у німців, абож, і то не рідко, активно діяла в той чи інший спосіб проти німців. А до таких поміж цієї першої групи, належить дуже багато. Вони не тільки нищили варстати, псували матеріали, зумисне вивалили браки, вони, також, зброєю в руках допомагали Альянтам бити німців.

Багацько споміж цих „завитців юнаків“, що полюбili Україну“ (як каже поет), діючі проти німців, значить на руку Альянтам, значить, відтак, для перемоги й „батька“ Сталіна, значить і для звільнення здавалось би не тільки західно-європейських народів, а так саме й свого рідного, українського, білоруського й іншого народу. І то не лише від яра нацизму, але й взагалі від будь якого поневолення. Отож, досягти помсти на німецьких фашистах, помігши Альянтам розбити Німеччину і заслужили вони собі у такий спосіб визнання з боку Альянтів у цілому, теж і з боку Советів, бо громлячи Німеччину квізляцтві помігли посередньо й Сталіну. Ім тепер повинно би належати перше місце на „батьківщині“. Вони перші повинні би вертати на „родину“. Та вийшло трошки не так.

Сила-силенна цих завязків юнаків, що були здебільшого виходили з теренів України (з різних місцевостей), не тільки не поїхали, не лише не згодилися до від'їзду на „родину“, але й не думали стати на цей шлях, не наважувалися навіть думати про це.

Були й такі, що повірили облудним брехням, советських підліптувачів, що повірили представникам советських місій і амбасад, які казали, що „там уже всі звільнені від Німеччини давно працюють на фабриках, заводах, на радгоспах і колгоспних полях“. Повірили вони середі брехням, наважались поїхати. Та... дехто з них незагода ледве ледве вернувся назад. Більшість же тих, що наважались поїхати в обійми „родині“ лишилися там. На щастя, чи на нещастя, але на певну загильбу: одні від кулі, другі — від 200 грам хліба на добу та пекельної круглодобової й п'ятнадцяти-річної праці в... тайзі.

Усі вони в цілому, нехай принаймні посередньо, звільняли свою улюблену батьківщину. Всі вони овіяні духом американської демократії, натхненні одним жаданням: за всяку ціну — звільнити рідний край!... Билися, лягли своєю кров'ю тільки тому, щоб таки й справді захити своїм власним життям, де „в своїй хаті, — своя правда і сила, і воля“... Сталось це так?.. На великий і гіркий наш загальний жалі — ні. Та ми українці, т. б. мовити тутешні, й не сумнівалися в цим ні на хвилину.

Отож не досягли бажаної мети, проявили стільки власної крові, лишившись зчата інвалідами, нам овіяним вітрами волі, натхненим духом любові до рідного краю, не подорожі йти разом з нашим старим, оновленим „освободітелем“.

Не подорожі нам з тим, що в „сонячний“ сталінський конституцій пише: „вплоть до відділення“, а в дійсності загартує не лише Наддніпрянщину, Волинь і Галичину, Буковину й Закарпаття, ба, навіть Польщу, Румунію, Чехословаччину, Болгарію...

Не такий наш ідеал, як ця повоенна дійсність, яку показала советська загартувальська здібність. Не того наша молюда прагла. Та й не такого життя, як зараз є в совдепії. Можуть комуністичні нам закинути: а, мовляв, боїтесь закачати рукава, щоб відбудувати батьківщину! Ні, ми можемо зарані відповісти. Праця молоді — не страшна. Страшна система влади, страшний терор, страшний голодний режим.

Ві, що одягнені, взуті, надені, не можете відчувати, як то „жилось“ чверть століття людам у „раю“, не можете повірити на слово. Треба побачити, зазнати, відчувати на власній шкурі на власному досвіді переконатися, тодіб слово правди, не булоб вам лише „А“ і які пережили довоєнний час, — мають це розповісти, і розповідають вам і всім, не раз, ширю й чисту, як кришталь правду.

От із таких причин перша група збігів, що здебільшого були силою вивезені до Німеччини, або потрапили в неї як полонені, не захотіла „сусідувати“ з „демократією“. Подібні вони на квізлінги?.. Чи може тому що вони допомагали бити фашистів і так зробились квізлінгами?..

Друга група збігів, не менш численна, що не були вивезені німцями на роботи, не були вони й полоненими, але опинилися, аж у Європі, „це теж не є квізлінги. Вони, сердечні люди, були до війни білі впродовж двадцятипяти років „родним, старшим, братцем“. Багатох батьків постріляно по тюрмах, багатьох чоловіків, братів, синів, матерок, просто рідних. Хапано їх в 2—3 год ночі, везено до НКВД, а там — кінці в воду: „висланий на десять років до Турахонського краю, чи Сибіру, без права листуватися“. А потім у Винони в 1938-39 рр. стріляно, а в 1943 році, відкопаних пізнавано: по одягу, по торбі, по сорочках...

Большевики, як розповідають наддніпрянські очевидці, відступаючи з України, геть нищили. Вивізили варстати й обладнання з заводів і фабрик, будівлі й матеріали попиляли. Отож коли прийшли німці, шаліло спешу страшенно безробіття, поки не почали забирати до райху. Але й забрав не всіх. А хто лишився, не міг же він не працювати, не з тією метою, щоб допомагати німцям, а хоч би тому, щоб не здохти з голоду.

А всіх тих, хто працював у німців, а до того ще й до війни не був у „пошани“, большевики просто відразу послали туди, де „Макар кози пасе“. Чи можливо було таким людам залишитися на місці?.. Вони ненавидячи фашистів,

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про Гітлерівщину)

Авторські права застерегаються: Copyright by Krushynsky Theodore, Paris, France.

41)

3.

А як те „загальне діло“ мало виглядати та- як мала виглядати німецька „нагорода“ за „заслуги“ в цьому — про це якраз довелося мені почути з уст людини, яка вже робила те „загальне діло“ та ждала належної „нагороди“. Хоч це трапилось дещо пізніше, бо на кінці 1943 р. але таксамо в Берліні та стосується до нашої теми, то я й розкажу про це.

Полковник Ч., про якого вже згадано, був на відпустці в Парижі та привіз мені від моєї дружини пакунка. Я працював тоді в Гале, дві години їзди від Берліна, а по пакунку людина ладна була й довше їхати, хочби й нелегально, як це й я зробив, бо поза місто вільно було їхати тільки за дозволом поліції.

В Берліні все відбулось гарячо ітогож-вечора я мав брати потяга назад, щоб уночі повернутися на місце праці. Але полковник Ч. здержує мене та й каже:

— Поїдете трохи пізніше, а сьогодні матимете небажаний несподіванку: покажу вам людину з України та ще й яку людину! Випиймо по кави, а та людина ось-ось надійде...

І справді, незабаром приходить і гість з України, висо-

кий, огрядний блондин, в уніформі німецького підстаршина. Витягає, я визнаю його, а він мене. Знаю цю людину. Точнісінько 22-го січня перед війною, я мав у Ліоні, у Франції, доклад для тамошньої української еміграції, на запрошення Т-ва ім. Б. Хмельницького на тему нашого націоналізму й гетьманства.

По докладі виявилось у дискусії, що я мав багато опонентів, вірніше, дискусантів, які менше цікавилися ідеєю, як її автором, бо хто думки подувати не може, той наїдається на докладчика, але найбільш „липким“, як шевська смола, був якраз полковник Ленінов, що оце тепер і сидів проти мене в помешканні полк. Ч.

Як один з провідників організації „Вольного Казачества“, він увесь час ставив мені ехидні й двозначні запити, які, мовляв, будуть стосунки між Україною та будучою Козацькою Державою, що її ма-

ли збудувати полк. Ленінов з односторонності, а зокрема, деїтуть кордонні між ними двома державами. Коли його настирливі запити й намагання, щоб я докладно накреслив ті кордони, чимало набридли мені, тоді я йому й відповів, не без наміру поглузувати:

— Пане полковнику, двоє українських дивізій вистарчить, щоб той кордон установити так і там, як і де вимагатимуть інтереси України...

Ці мої відповіді викликали гарячі „протести“ присутніх козаків, а особливо Ленінова, а мене охрещено „імперіалістом“. Звичайно, таким інцидентом можна було тільки потішитись, бо подібні дискусії мали не лише чисто академічний характер, а й нікого не зобов'язували. Але „вільні козаки“ брали ці річі поважно, ніби вони були членами спеціальної комісії своєї держави, яка накреслювала кордони між Україною та їхньою „Ка-

закією“. Але ворожечі й несприятельного настрою щодо України та українців у цих творців „Казакії“ не бракувало.

Я знав докладно про організацію „Вольного Козачества“, чи „Вольного Казачества“, бо хотів рух будувати в більшості козаки українського походження але вони говорили й писали виключно по московськи. Не кажучи про кубанське рідне нам по крові й історичному минулому, але донське, терське та й інше козацтво вважало Україну за сестру, з якою в них щирі й добросусідські відносини — як підчас боротьби за волю, так і підчас мирного співжиття, як би ту волю вдалось здобути й державно встановити.

Але ось на еміграції повстає інший козацький рух, який назвав себе „Вольним Казачеством“. Цей рух намагався обґрунтувати зовсім окремо козацьку націю, з якої навіть українство мало виводитись та

беручи частину української, хазарської й татарської історії за свою, він почав претендувати на могутню козацьку державу, куди мали ввійти не тільки кубанські та донські, але й українські землі ледве не по Дніпро, простягаючись до Казані й Уралу, на всі колишні татарські землі. В Парижі провідником цього руху був інж. Білий, українець по походженню, який тісно співпрацював з нашими польонофілами, а тому існувало припущення, що Польща фінансує цей рух проти українців. Інж. Білий на початкові війни був таксамо інтернований в лягері Верне д-Ар'єж.

Ось тепер ми сиділи з полк. Леніновим один проти другого, але при геть чисто протилежних обставинах, у Берліні, про що чотири роки перед тим нікому з нас і приснитись не могло.

(Дальше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

УКРАЇНЕЦЬ З ШВЕЦІЇ ПРИСИЛАЄ ПРИВІТ

Здорові були, Брати Українці! Наперед усього передаю Вам широ-сердечний привіт-бажаю Вам від Бога мирного життя. Дорогі Брати: Я українець, народжений в 1920 році. Не хотів би бути забутий своїми братами українцями. Мій товариш литовець, що дістає до Швеції газети в литовській мові, повідомив мене, що в Америці є якийсь мільйон українців. Ось тому я з великою радістю пишу вам оце письмо і прошу вас звернути братню увагу на моє прохання. Від 1941 року я був у полоні в Фінляндії, а щоб втечі перед дальшими муками, я втік до Швеції. Коли я вже перейшов до Швеції, то мене тут прийняли як мати приймає сина, мені дали працю й хліб і свободу, саме все те, що я собі бажав у Бога.

Та я тут живу один, мої Браття, і не бачу інших українців, а моє серце тужить за рідними братами. Днем і ніччю мрію про свій український наріз і я дуже хотів би бути з вами. Але мені кажуть, що це далека дорога до вас, а я не маю ні знайомих в Америці ні грошей на дорогу. Можете поручити за мене і поміг мені до Америки дістатися, а я буду йому вдячний до смерті...

Простіть, що пишу до вас по російськи. Мені було тільки 11 років, як я по нещастю пішов до Росії і від тоді балакав тільки по російськи і тому так до вас пишу. Як би я писав по українськи, то народив би багато помилок в граматиці.

(Замітка: Лист передав до нашої редакції один литовець. Він подає адресу цього українця).

З ТАБОРУ ВІЛІХ, В АВСТРІЇ

Привіт братам українцям в Америці.

З часописів, що хоч із великим опізненням потрапили до нас, бачимо, яке співчуття викликає наша гірка доля серед наших заокеанських братів. Правда, до нас вона не доходить ще, бо ми тепер на тер-

ні англійської окупації, а потрапляє до тих, що на території окупації американської, але ми відчуваємо гордість за це, що наші браття, які впродовж багатьох літ живуть у чужих землях, не забули цих ниток, які зв'язують їх з їхніми рідними по крові і по походженню.

Наше життя одноманітне, сіре й сумне. Ми не говоримо про матеріально-побутові умовини нашого життя, лише про моральний стан людей. Відірвані від батьківщини, яку ми як українці так палко кохаємо; відірвані від своїх рідних, від усього, що близьке й дороге серцю людини, живемо в бараках непевні того, що чекає нас завтра. Більшість з нас погубили свої родини, не віддають, де вони, чи живі. Майже всі ми втратили все майно, що таким важким зусиллям придбали впродовж багатьох років. Та найбільше сумуємо за своїм рідним краєм і тільки мови в нас про нього та про те, чи доведеться нам побачити „тихі води, ясні зорі". Це гнітить нас найбільше.

Але навіть серед цих умовин злудного життя й моральної надірваності, ми намагаємося зберегти свою культуру, свою щирість і показати іншим, хто це є той український наріз.

Влаштуємо наукові реферати, імпреси, організуємо школи, як загально-освітнього типу, так і фахові: Видаємо свої часописи, книжки. Звичайно, наші видання видавалися би Вам можливо чимось мізерним. Однак з цього матеріалу, цих засобів, що ми маємо їх у своєму розпорядженні, не багато можна зробити. Скільки доводилося нам працювати, щоб добитися лише якоїсь дрібнички. Кожен крок, пройдений нами, коштує величезних зусиль. Та ми не впадаємо в розпач. Мені самому іноді дивним видається, звідки у нас беруться сили і впевненість після цього, що нам довелося перенести вчасі війни.

Доводилося нам працювати в Німеччині, як примусово привезеним. на найважчих фі-

але й не могли примиритися з комунізмом, який був не комунізмом, а червоним російським імперіалізмом, що сховавши під плащик свої наміри, зверху показував і кричав: „самоопределеніє" — вплоть до атделенія!...

Хай би хотіли спробувати „самоопределіться", а вже тим більше „атделіться", мав би роботу, й дітям і правникам заважав би. Ви гадаєте, що дарма на канадійців, що під час війни були знані питання про українське „самоопределеніє", так накинута советськи поспілки, і не з Москви, а всякі Тичини й інші „іні", що запродали кремлівському кагалу?.. Тож вони доказували свою ширшу службу „батьку" як давні царські „самоотвержонніє маларосі", так новітні сталінські поліхачі „українці", зі шкурки вилазили, тяглися перед фельдфебелем, щоб не послали їх „кози пасти".

Але колиб він, цей новітній червоний російський імперіалізм тільки галасував про „атделеніє", але не примушував „атделіться" від свиту Божого... кулями, тортурами, тюремними мурами, чи концентраціями, то люди, якби не важко було, не кинули свій тяжко загорбований доробок, свій рідний край, часто рідних батьків, дітей і не тікали світ за очі. Вониб не хотіли скитатися по чужинах. Бо чужина є чужина: як не є добре в гостях, а в своїй господі краще!.. Однак ці сердешні люди — другі групи, — мусіли кинути все, що мали і в голоді й холоді: тікали за тисячі кіломет-

рів від „рідного", „батька" покинувши свою рідну, дорогу Батьківщину — Україну.

І ось таких людей, називають квізілінгами, канадійські й американські стовідсоткові квізілінги, до яких тепер прилучились ще й новітні квізілінгята. Ви всі просто напросто — **продажники**. Запам'ятайте ці слова скитальців: ви — **продажники**!...

Нам боляче, що наш багатородний український наріз, витерпівши стільки лиха за довгі віки поневірянь по чужих державах, під важким чужинцями чобітьми товчений, не зміг і ще й досі очиститися від подібних кайнів, подібних Іскаріотів, але, хоч з болем у душі, ми відкриваємо очі іншим. Хай знають, що ви — **продажники народу, з якого походить, своїх сестер і братів, а в багатьох випадках і батьків та матерок**!...

І шкода нам не на вас. Ми гадаємо, що ви запродалися, як і всі інші „за шмат гнилої" кремлівської ковбаси, навіть не добре знаючи кому продається. Шкода нам того, і саме, вас і подібних запроданців, що ви, нещасні люди. З одного боку тим, що на вас дивляться всі, як на запроданців (навіть чужоземців не обведе те навколо, дітей і не тікали світ за очі). Вониб не хотіли скитатися по чужинах. Бо чужина є чужина: як не є добре в гостях, а в своїй господі краще!.. Однак ці сердешні люди — другі групи, — мусіли кинути все, що мали і в голоді й холоді: тікали за тисячі кіломет-

ПРЕЗИДЕНТ У 62-й РОКІ ЖИТТЯ. — Обличчя президента Трумана щеком не зраджує, що він уже має 62 роки. Кажуть, що почуває себе змороженою. Фотографія знята на переліт уроду.

зичних працях по 12 годин на день лише за цілком недостатньо харчування, обідранням як старці-жебраків і, саме головне, серед морального пригноблення, коли то до нас ставилися як до тварини. Доводилося й концтаборів багатьом скоштувати, але тільки не багатьом вискочити звідси (серед них і автору цього листа).

І ось після того всього в сучасних умовах ми намагаємося працювати; намагаємося не дати здеморалізуватися і не дозволити згубити себе нашим менш стійким товаришам.

Тепер у нас появились розпорядок, що всі ті, хто має своїх у Південній або Північній Америці і листується з ними, мусить зареєструватися для отримання візи на виїзд за океан. Та за ці роки ми погубили зв'язки із своїми родичами та знайомими, це лише за океаном, але й на європейському континенті. Зараз багато з нас намагається зв'язатися зі своїми, що перебувають у Канаді, Аргентині, Перу, Злучених Державах, Бразилії, але мені це не відомо жадного випадку, щоб хтось отримав відповідь. Таке саме становище й у мене. Без вашої допомоги нам дуже й дуже важко буде вихопитися звідси.

Отже, Громадяни, звертаюся до вас з проханням, може знайдеться припадково якийсь свій або знайомий, який може викликати нас звідси. Багато з нас родини не має, є самотні, в середніх літах. От у уродженців з Бірчи, в Галичині біля Перемишля. Інші з інших околиць. Родина моя, як і інших, загинула на війні. Маємо фахову освіту, інженірский фах з сільського господарства, моглиб там до чогось придатися.

Друге прохання: чи не можнаб нам дістати якісь українських часописів, що видаються в Америці. Ми не маємо грошей, щоб за них заплатити, а крім цього справа складна через посылку гроша в Америку. Може там є філателісти, то можна заплатити вартість перешлими поштовими марками. Зараз тут цікаві примірки. В такий спосіб можна розрахуватися з ким треба.

Шукаємо теж спосіб переписуватися з кимсь з наших рідних, бо це підбадьорює нас на душі, коли можна з кимсь поговорити про все. Багато наших бувших учнів з Подєбраду розбурили по світі, є вони і в Америці, то може з ними вдалось би листуватися.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МОЛОДЕ ПІЗНАЙ СЕБЕ!

Українська Молодь!
Теж і Батьки!

Приймається місяць липень це час на Вищі Освітні Курси! (скорочено — ВОК). Не тільки відзиваюся до бувших Курсантів, але й до всієї української молоді в Канаді і Злучених Державах! Чи ви вже приготувались до ВОК? Час не далекий! Приїжджайте всі як один і ще беріть інших із собою!

7-мі ВОК будуть відбуватися в Вінніпегу в липні і серпні. Цього року на Курсах буде „Спеціальна Класа", призначена для осіб із закінченим Гай Скул, для студентів університетів, учителів, та тих, які хотілиб якнайкраще працювати в українських громадах чи поширити своє знання щодо українства.

Предмети: Ведення Рідної Школи, Українська Література, Історія України, Історія Української Писні, Хоровий Відділ (техніка диригування в скороченні, огляд і розбір хорової літератури), Сцена (режисерство), Гра в оркестрі, Народні танки і спорт.

„Загальна Класа" буде мати такі предмети: Українська Мова, Історія України, Теорія Музики, Історія Української Писні і Національні Стрі, Диригування Хором, Гра в оркестрі, Гурток (приготування до громадської діяльності), Народні танки і спорт.

Пишу цих пару слів як бувша Курсантка 6-тих Вищих Освітніх Курсів в 1945 році. Ми, бувші Курсанти, всі приготувані в дорогу до Вінніпегу, але відзиваємося ще до тої Молоді, котра ще не була на ВОК! Вписуйтеся зараз! Я певна, що на ВОК будете мати нагоду навчитися багато про Українську Культуру.

Звертаюся спеціально до батьків і родичів в Злучених Державах! Тут у нас нема українських курсів, де ваші діти моглиб навчитися української мови, співу, історії, одним словом, довідатися більше про українську культуру. І не дивним є, що американська українська молодь менше інтресується українськими справами! Нам потрібно культурних працівників, організаторів молоді та інструкторів танків. Однак, ми є дуже щасливі, що українці в Канаді зрозуміли значіння таких Курсів! Тому вишліть і ви своїх дітей на 7-мі ВОК! Не жалуйте грошей, бо вони підуть на добру

Є між нами старі козарпони з попередньої війни, їх імен ще не оголошуємо.

Прожиток ми наразі маємо. Хоч як нужденно живемо, але на різні громадські потреби таки даємо, чи то на школу, чи на газету, чи на що інше, а працюємо безкоштовно при громадських установах. З наших складок утримуються хворі, сироти, вдови та наші газети і різні релігійно-моральні видання.

Для охочих вступити в перепику така адреса:

WOLODYMYR PETRYSKYJ,
Laeg D P. „Pikolo", Villach,
Kaernten, Austria.

ціль для навчання вашої дитини! Знання ніхто не всілі відібрати чи знищити у ваших дітей! Молодь може дуже багато навчитися на ВОК! І ви певно будете горді з своїх дітей, як вони прийдуть доміт та заговорять до вас гарною українською мовою! А як зачунуть розказувати скільки вони навчилися, що вони поробили на ВОК та з ким там познались, то будете чутись щасливими, що вислали їх на ВОК!

Сьогоднішня пора важна! Ви, батьки, мусите подбати, щоб ваші діти пізнали і ширили українську культуру і тим помогли мученому українському народові.

Не дайте своїм дітям забути українську мову, а пам'ятайте, що бувший губернатор Канади, Лорд Твідсмор, сказав: „Ви всі будете ліпшими канадійцями, як будете також і добрими українцями".

Хто бажає вписатися на ВОК, голосіться до Управу Курсів. Кошт за науку виносить \$15. Приймається хлопців і дівчат від 14 р. і далі, а також і старших. Зголосуйтеся на ВОК найкраще!

Батьки! Дайте своїм дітям нагоду пізнати та полюбити українську мову, пісню, історію! Українська молодь вихована на ВОК — це найбільша надія нашого організованого громадянства!

Маруся Попович,
курсантка 6-тих ВОК, 1945.

ЩЕ ПРО „УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРЯ"

Про книжку „Український Лікар", що її написав д-р А. Кібзєй, були вже голоси в нашій газеті, а я від себе хочу звернути увагу на заслуги автора в тім напрямку, що він мусів боротися з нестачею українських медичних слів при укладанні книжки. З цього боку беручи, треба сказати, що книжка є цінним вкладом в нашу літературу, бо промову шлях іншим на будуче, безогляду, де такі книжки були б видавані.

З фахового боку книжка вартісна тим, що дає першу пораду в наглій потребі, а як не дуга складала, то відразу книжка відсилає до лікаря. Це дає спрому пересічному чоловікові зорієнтуватися в нещасті. Я мав у себе дома різні випадки, коли треба було різних заходів та операцій, то можу з практики сказати, яку вартість для домашнього життя в родині має книжка д-ра Кібзєя. За це повинні люди бути вдячні авторові, бо будуть малим коштом могли використати його знання й лікарський досвід.

Василь Шанайда,
Дітройт, Миш.

IN YOUR SPARE TIME

Why not relax from routine duties and interest yourself in

NEEDLE-POINT

AND

PETIT-POINT

We have in stock now a book illustrating in colors very beautiful designs with full instructions. Price \$1.00.

Send your order together with remittance to:

„SVOBODA"

P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОШУКУЄМО 247 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, сідомо того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отсми надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свобода" на допомогу українським жертвам війни зложили:

252-253) Відділ 204 У. Н. Союзу, Нью-Йорк, Н. Й.
(передше дав \$100 і \$200) \$ 200.00
Попередню проголошено 25.191.85

Разом \$25,391.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими перекладами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

Стихотворения

що їх ще можна дістати у КНИГАРНІ „СВОБОДИ"

Книжки, поміщені в цій ціннику, є по кілька примірників. Тому хто скорше замовить, то ще може дістати.

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ Я ВОЄННІ Оповідання.

Абатеса ді Кастро, оповідання, Стендаль, перекл. С. Пашенко	\$ 50
Амалюнга або Дочка дебрів, оповідання з часів боїв між європейцями й індіанцями	\$ 20
Американські трости. — Ковбок (казка). — Емігранти. — Дні нашої слави і неволи	\$ 15
Арифметичні правила А. Чепіна (переклада В. Вершвилю)	\$ 20
Блаженний чоловік і його	\$ 15
Байки Езопа для української молоді, переклад Л. Селянського, з 4 ілюстраціями, брош.	\$ 20
Байки Івана А. Крилова в перекладах і наслідуваннях Богдана Лепкого, з портретом автора, перекладом І. Л. в ілюстраціями	\$ 20
Байки Івана де-ла-Фонтена, перекл. Л. Селянський, брош.	\$ 20
Байки Леоніда Галбова, з портр. автора, перекладом Б. Л. в ілюстраціями	\$ 10
Байки невеличкі	\$ 10
Батько Зачумлених, Юлій Стіванський, перекл. п. В. Дердирюка	\$ 10
Біля машини, оповідання В. Винниченка	\$ 10
Біля машини, суспільна студія, і Жовнірські оповідання, М. Яковца	\$ 50
Бо війни рішучою, збірка поезій Василя Софронюка	\$ 10
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Флашка горілки. — Не в добрий час (4 ілюстрації).	\$ 15
— Дні нашої слави і неволи	\$ 15
Богдан Хмельницький, переклад Дмитра Франка, в французькій мові переклада О. Пашук	\$ 75
Борба свідів В. Велса	\$ 40
Борці за правду, історичне оповідання А. Кашенки, 4-те видання	\$ 45
Брати Моуглі, оповідання з життя дитини між звірами, Р. Кіплінга (переклад Ю. Сірія)	\$ 60
Вся людина твар з хвалою приїде і інше	\$ 15
Варіант з 1906 року. — 2. Вірші. — 3. Між бурливими філіями, драма на 4 ді. В. Бабітика	\$ 35
Великий Січовий Стіванський. Офіційне видання	\$ 50
Весела бандура, повний збірник дещалих і жартиливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців	\$ 25
Веселі оповідки, веселі оповідання Б. Гринченка	\$ 15
Вечір на хуторі біля Диканьки, повістка Миколи Гоголя	\$ 15
Весела Книжочка для сумних людей з образками. Гумористично-сатиричний збірник	\$ 35
Вибір Поезій О. Федьковича	\$ 10
Відомолення, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками	\$ 10

УВАГА! Повинні книжки продаємо по цінах тут поданих — без опусту.

Svoboda

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.
(З Канади треба платити тільки американською валютою).

УЖЕ МОЖЕМО ДАТИ НАШІЙ МОЛОДІ й американському народові КНИЖКУ

про генія України — **ТАРАСА ШЕВЧЕНКА** — написану англійською мовою, в якій є і переклади найкращих його творів спід пера професора Колумбійського Університету, **КЛАРЕНСА А. МАННІНГА**, відомого знавця української літератури та історії.

Такою книжкою є:

Taras Shevchenko

the Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

Clarence A. Manning

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в цілому англо-саксонському світі. Книжка та повинна зявитися негайно в кожній хаті американських українців, в кожній школі, в кожній бібліотеці. Бо всім треба, щоб був найкращий репрезентант України, найліпший виразник духа і характеру української нації.

Ціна з посылкою \$2.50.

(З Канади треба платити тільки американською валютою)
Замовлення слати на таку адресу:

Svoboda

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ, Інкорп., В НЬО ЙОРКУ

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

у шкільній авдиторії св. ЮРІЯ, 217-219 Е. 6. ВУЛ., НЬО ЙОРК

в Суботу, 18. Травня (May 18, 1946)

Музика добірна. — Початок 7:30 вечером. — Вступ 65 центів, вже з податком.
Для наших воєнків в уніформах вступ вільний.

Просимо все українське громадянство з Нью-Йорку і околиці прийти на цей бал, де спільно забавимось.

Балевий Комітет.

Праця для жінок і муштин WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—Bryant 9-0582

ДІВЧАТ—ЖІНОК

Навчання легкої, чистої, докладної роботи
Свята платня
Вакансії платня
Аванс

ДІВЧАТ—ДІВЧАТ

40 годин — 5 днів тижнево
Зимові робочі умови
Постійні роботи для відпочиваючих робітниц
BAKER & CO., Inc.
Employment Office Entrance
387 McCarter Highway
Newark, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

**МУЖЧИН, ХЛОПЦІВ
ДІВЧАТ І ЖІНОК**
Легка, приємна фабрична робота.
Висока початкова платня
підвищує до 60 днів.
Чиста кімната на спочинку і їдальні.
Spacemakers of New Jersey
90 Forrest St., Jersey City, N. J.

ОПЕРАТОРІВ
на multi-needle quilting машинах
нічна робота, значна платня
Постійні заняття
TEL. PE 6-8775

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Жінок чистити офіси
вечерами, 30 годин, \$18 тижнево
Годовищні зарплати 2904
19 Barclay Street, N. Y. C.

Чоловіки до праці в Ресторанті
Central Grill
Central Ave. Extension, S. Kearney,
N. J. (Rear of Western Electric)

ОПЕРАТОРОК
можливо досвідчених, при ladies slips.
Навчимо початкунок.
Найвища платня. Модерна фабрика.
Добрі робочі умови, пост. праця.
ROSEMARY JINGERIE
509 23 St., Union City, N. J.
Tel. Union 3-4017

ОПЕРАТОРОК
шити на Singer машинах
\$26 тижнево, 40 годин.
Час і пів за овертайм.
Працювати в Брукліні.
Питайте за Mike Perkell
DAVID CREATIONS
160 Madison Avenue, N. Y.
Telephone LE 2-9574

**ЧЕМБЕРМЕЙДС
БЕТМЕЙДС
КЛІНЕРС**
добрі робочі умови
Годовищні зарплати в Housekeeper
MADISON HOTEL
15 East 58th St., N. Y.

Жінки до праці в Ресторанті
Central Grill
Central Ave. Extension, S. Kearney,
N. J. (Rear of Western Electric)

Army Regulars Enjoy Souvenir Buying in Japan

"Now, let's see, guess I'll send that gadget to... That's just about what the one soldier is telling the other on a street in Yokohama. New sights, adventure, security, and education are now being offered by the Regular Army to qualified civilians."

Шукають своїх рідних

УВАГА! Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА Б.

149. Василь Кіндзібалюк, син Костя з Бучача, пошукує брата Микола Кіндзібалюка. Також тіточку брата Онуфрія Дехого та Миколу Дехого сина Романа.

150. Дмитро Білинський зв. Сьомка, син Івана з Самбірщини, пошукує одностельця: Мелька Сілаха, Самбірського Василя, сина Михайла.

151. Теодор Сілаха, син Василя (Дашинський) з Братковець, пов. Стрий, шукає тіточку сестру Марію Мелька, дошку Михайла (Андрушівського), Анну Барабан (Хр. Бойко), сестричного брата Василя Сілаха з Івана та Стефана Сілаха з Федя (Дашинський) та сестричного одностельця Миколу Мелька і Василя Мелька.

152. Петро Гоголь, син Онуфрія та Марії Волянської, шукає своїх вуйків (братів матері) Миколу і Дмитра Волянських, учених братів Антона і Романа Волянських, с. Дмитра.

153. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

154. Пантелеймон Веремчук шукає Петра Михайловича з села Скула, колекційного пошуку на Волині, в Аргентині.

155. Іван Кіришівський, син Степана з Бучача, шукає тіточку брата Михайла Бурчинського с. Федя, та тету Анну з Бучача.

156. Михайло Кіндзібалюк, син Гудз з Нагір'я, шукає свою сестру Анну зам. Лука.

157. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

158. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

159. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

160. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

161. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

162. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

163. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

164. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

165. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

166. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

167. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

168. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

169. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

170. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

171. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

172. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

173. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

174. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

175. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

176. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

177. Дмитро Білинський, син Івана, шукає Андрія Новосільського, с. Леска, та Василя Новосільського, обох з Білин Великої, Самбір.

Шукають своїх рідних

УВАГА! Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА Б.

174. Микола Шуфляк, шукає Луку Шуфляка, Михайла Кіша, Михайла Сенька, Григорія Михайла Добрянського та Олександра Кульчицького, всіх з Опарівки, пов. Ясло.

175. Лановик Дмитро з с. Янківці (Тернопіль), шукає Лановик Стефана і Параню та Мельничук Олену.

176. Дунев Василь, братиш, з с. Княже, Золочів, шукає Турця Григорія в Канаді.

177. Мірончик Тарас, кузина, з Камінь Подільського, шукає Маловичку Рама.

178. Гоголь Юлія, сестра, з села Рак, Снік, шукає Миць Теклю.

179. Заголок Іван, знайомий, шукає Печоха Луку з с. Пелута, Волин, в Канаді; Кравчук Тараса з с. Комарів, Волин.

180. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

181. Скопик Григорій, син, шукає Скопик Пасифата з с. Ворохта, Сокаль, в Аргентині.

182. Проф. Андрусак Микола, швагер (брат дружини), шукає Любінський Григорій і Любінський Теодор з Проскурова.

183. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

184. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

185. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

186. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

187. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

188. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

189. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

190. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

191. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

192. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

193. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

194. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

195. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

196. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

197. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

198. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

199. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

200. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

201. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

202. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

203. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

ЗБОРИ ВІДПІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЬО ЙОРК, Н. Я. — Тов. Запорозька Сп. від 117, поїде до відомо всім членам, що місячні збори відбуваються в суботу, 18. травня, точно в годині 8. вечір, під ч. 28 let 7. ул., в церковній галі. Просимо догукуючих членів вирішити свої догук, бо інакше будуть сусуповані. — За уряд: Т. Німковський, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Повідомляємо членів Тов. ім. Тараса Шевченка, від 292, що місячні збори відбуваються в неділю, 19. травня, в годині 12-30 пополуночі, в парохіальній галі при Кортез ул. і Оклей Бульвар. Просимо членів прийти на ці збори, бо буде звіт делегата з конвенції і інші справи до вирішення. — І. Месак, предс.; П. Хомин, рек. секр.; І. Саліка, кас.; М. Батюк, фін. секр.

ГАНОВЕР, ПА. — Бр. Преоб. Господнього, від 29, повідомляємо своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 19. травня, в 2. годині пополуночі. Просимо членів прийти на ці збори. — За уряд: С. Грозко, предс.; А. Хромчак, кас.; М. Малишак, секр.

209. Паньків Стефан, кузина, шукає Паньків Миколу з с. Озірна, Зборів.

210. Байрак Антін, брат, шукає Байрак Геррі з с. Годишківці, Копичинці.

211. Мисосора Володимир, братиш, шукає Мисосора Михайла з с. Білий Камінь, Золочів.

212. Бабак Іван, брат, шукає Бабак Петра з с. Настасів, Тернопіль.

213. Чамбул Миколу з с. Демісія, Тернопіль.

214. Голуборода Іван, брат, шукає Голуборода Ілька з с. Настасова, Тернопіль.

215. Мисак Михайло, брат, шукає Мисак Івана з с. Кудашинці, Зборів.

216. Войтович Текля сестра, шукає Заломаній Юрія з с. Настасова, Тернопіль.

217. Рушак Дмитро, кузина, шукає Рушак Стефана і Юрка з с. Мегігирі, Бучач.

218. Андрусак Марія (Павлів), тітка, шукає Слатер Катерину (Приймак) з Любачева, тітку Станко Анну (Приймак), кузину Смілюх Петру і брата Гоголь Валентина.

219. Кручина Олександра, дочка, шукає Погода Антона з с. Будинів, Тернопіль.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитках просимо конкретно подати групу і число.

ПОШУКУЮТЬ

ПОШУКУЮТЬ МОЇ СЕСТРИНЦІ **МАРІЯ КОВАЛЬЧУК**, по таті, а по матері не знаю як пишеться, а тато називається Василь а мама Анна. Вона походить з села Вижньої Жеринці, повіт Лиско. Її мама походить з села Колодичів, повіт Лиско, а тато Микола, а з татом Лиско. Вона має перебувати десь у Syracuse, N. Y. Хто білі про неї знав, або вона сама, хай голюється на адресу:

205 EAST LOCKHART ST., SAYRE, PA.

1. **ГРИГОРІЙ НОВИЙ**, у Німеччині, пошукує свого стрийка **ПАВЛА НОВИЙ** у Нью Йорку.

2. **КОВАЛЬ МИКОЛА** пошукує своїх братів **ОЛЕКСА БІГЕДА** і **ЮЛКА ФЕНЬО**, які живуть в Нью Йорку.

3. **СЕРНІЙ НЕВОШУНСЬКИЙ**, Слп 20, Salazar/Harz, Assembly Center 2921, B. A. D. R. Germany, пошукує вуйка **ІВАН СКИБІНСЬКИЙ** з села Горохова, Волин.

198. Петришак Стефанія, сестра, шукає Марію, Кузину, Маркуса Петришака і Івана Петришака з Крипінці.

199. Філіс Михайло, син, шукає батька Філіс Стефана з с. Купичинці, Тернопіль.

201. Микола Кіш, син Івана, кузина, шукає Кіш Семю, сина Дмитра з с. Мости Великі, Жовква.

203. Пасик Дмитро, швагер, шукає Рогозник Стефана з Долини, Томаш, і Кулибаба Марію з с. Деша, Томаш.

204. Кудрик Василь, швагер, шукає Новак Варвару з Воробіївки, Тернопіль.

205. Рудакевич Олександра, брат, шукає Рудакевич Дмитра і Івана з Черніхова, Тернопіль, і Мандія Василя з с. Малашиці, Тернопіль.

206. Кіш Василь, кузина, шукає Шийка Олександра з с. Мости Великі, Жовква.

207. Антонів Стефан, швагер, шукає Романця Якова з с. Чорно Кульська Воля, Копичинці.

208. Кочій Василь, швагер, шукає Кабан Кесеньку з с. Черніхів, Тернопіль, і брата Кочій Мирослава з с. Плещинці, Тернопіль.

IRONDEQUOIT, N. Y. — Meeting of the Taras Shevchenko Society will take place Sunday, May 19, 1946, at the Ukrainian Hall on Goodman, at 2:00 P. M. All members are asked to be present as there are very important questions to be settled. Each member is asked to sign their children to the Ukrainian National Association as they will be the backbone of our organization. — S. Holowka, Pres.; J. Yarus, Treas.; W. B. Hussar, Sec.

ПЛЕРИФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від 372, відбуваються в суботу, 18. травня, в годині 8. вечір, в домі 122 Лібберті Стр. Просимо всіх членів прийти на час. — Ю. Голінський, предс.; В. Реновський, кас.; Р. Ярема, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михайла, від 147, повідомляємо всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 19. травня, в галі парохіальній, 803 Фронт стр., в 2. годині пополуночі. Просимо членів прийти на означений час та сповнитися свої членські обов'язки. Догукуючі члени, коли не заплатять на час, будуть сусуповані. — За уряд: В. Ракочий, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Для 29. квітня 1946 року помер у 76. році життя

ОСИП ЯРИМА
довголітній член Бр. Рода. Пресв. Богородиці, від 259 У. Н. Союзу в Шкаго, Ілл.

Пошаний родився в Старім Самборі, Зах. України. Оставив у смутку жену Антонію, сина Олександра, дочку Гелену і два внуки. Похорон відбувся 2. травня з гр.-кат. церкви, 4950 Палайна ул. на цвинтар Всіх Святих у Діслайні. Тіло небещина несли члени Екзекутивного Клубу Архур Компані, а почесними друзями були члени Братства, 259 відділу. — В. Я. П.

І. Побушський, секр.

7 ЛІТ НА СОЛОВАХ.

Білоруський діяч **ФРАНЦИШАК АЛЕХНОВИЧ** оповідає про свою мартірологію у Соведах.

165 сторін — Ціна 50 цт.

Замовлення враз з належністю слати до:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

3 Канади треба платити тільки американською валютою.

ТИСЯЧА І ОДНА НІЧ

АРАБСЬКІ ОПОВІДАННЯ
Ціна:

Часть I. .... 40 ц.
Часть II. .... 40 ц.

Замовлення враз з належністю слати до:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

3 Канади треба платити тільки американською валютою.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

Написав

Д-р А. Т. КІБЗЕЯ

В цій книжці автор описує в приступний спосіб всякі недуги, їх прояви та лікування. Вона має 734 сторінок друку, опрацьована в полотні, поділена на 22 розділи.

В цій книжці описані такі недуги: заразливі, з фізичних недомогань, з уявляючихся, нирок, крові, серця, залоз, жил, кісток; недуги жіночі, диточі, шкірні; недуги очей, ух, носа, зубів і недуги венеричні.

Прочитавши цю книжку, можна захоронити себе і родину від всяких недуг. Ціна тільки \$3.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ГИЛСАЙД, Н. ДЖ.

Збірка на весілля.

Дня 5. травня Андрій і Катерина Ділілівські з Гилсайда справили весілля своїй доні, котра вийшла заміж за Івана Савчака. Шлюб молоді пари відбувся в українській катол. церкві св. Івана Хрестителя при Мортон Ст. в Ньюарку, а весільна забава відбулася в саді при Стайвезант Евеню. Вчасі забави грім. В. Салабун представив незавидне положення наших скитальців, а особливо наших сиріт і просив зложити на них жертву. Він самий і пані Гураль перевели збірку.

Зложи